

VERSLAG d.d. 22 juni 2022 van de hybride vergadering van de commissie Bestuur, Economie en Middelen van de provincie Utrecht

Voorzitter: mw. M. de Widt

Namens het college van GS: CvK J. H. Oosters, R. van Muilekom, H. van Essen, A. Schaddelee en R. Strijk

Woordvoerders: J. Bart (GroenLinks), R. Dercksen (PVV), L.C. van den Dikkenberg (SGP), T. Dinklo (JA21), M. de Droog (D66), M.E.J. Eggermont (SP), m, mw. N. Groen (GroenLinks), mw. N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), mw. M. Jager (Partij voor de Dieren), V. Janssen (VVD), E. Kamp (D66), A. Kocken (VVD), mw. M. Lejeune-Koster (PvdA), mw. H. Rikkoert (ChristenUnie), mw. M. Welschen-van der Hoek (CDA), H. Wolting (ChristenUnie), mw. W. de Boer-Leijmsma (PvdA), A. Koerts (ChristenUnie), F. Demir (DENK);

gasten: dhr. Elzenga en mw. Van Leyenhorst (agendapunt 5)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

B.F. Ferwerda (commissiegriffier), B. Wijshijer (commissiesecretaris), J. Dubero (Notuleerservice Nederland)

Opening en algemeen

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering van de commissie Bestuur, Economie en Middelen om 09.00 uur en heet iedereen welkom. In de ochtend wordt uitgegaan van netto drie uur vergaderen. Dat betekent dat iedere fractie negen minuten spreektijd krijgt en GS negenendertig minuten. De rondvraag en de interruptie maken deel uit van de spreektijd. De spreektijden voor uitloop worden aan het begin van de avond bekend gemaakt.

Er is geloot voor de sprekersvolgorde bij de statenvoorstellen. De PvdD krijgt steeds als eerste het woord, vervolgens in alfabetische volgorde de overige fracties.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen

Vanuit het college doen een aantal gedeputeerden mededelingen.

Gedeputeerde Van Essen meldt dat er een memo naar de commissie wordt gestuurd waarin staat hoe het IPO vergaderstukken openbaar wil maken. Verder meldt hij dat AEF consultancy naar de governance van IPO gaat kijken. Er wordt gekeken naar de aandachtspunten waar IPO zich op kan ontwikkelen en wat de denkrichtingen zijn als het gaat over de governance. De leden van de commissie kunnen hier input op geven via de AV-leden.

Geduceerde Strijk meldt dat op 9 maart al overwogen werd het provinciehuis beschikbaar te stellen voor vluchtelingen uit Oekraïne. Dit wordt nu verwezenlijkt. Er verblijven nu zeventig mensen in het pand op de vijfde en zesde verdieping. Deze week stijgt dit aantal naar honderd en in de komende twee weken naar rond de honderdtachtig. De derde verdieping wordt nog verbouwd en wordt in de zomer opgeleverd. Er verblijven dan tweehonderdzeventig mensen in het pand. Er zijn wat vraagstukken ten aanzien van catering geweest, er is nu een nieuwe cateraar en er wordt bekeken of de mensen zelf kunnen koken op het parkeerdek achter. Geprobeerd wordt om rond het pand een speeltuin aan te leggen. De levertermijnen van de materialen zijn echter immens. Een en ander wordt door het Leger des Heils gecoördineerd. Er worden fietslessen georganiseerd, er is dagbesteding en mensen worden geholpen bij het vinden van werk.

De heer Dercksen vraagt of het vluchtelingen betreft die nog binnenkomen of al in Nederland zijn.

Gedeputeerde Strijk moet het antwoord hierop schuldig blijven. De coördinatie vindt plaats vanuit de gemeente Utrecht. Beide zou het geval kunnen zijn.

CdK Oosters meldt dat het, zeker in de provincie Utrecht, lijkt te lukken vluchtelingen snel en versneld op te vangen. De rijksoverheid gaat ervanuit dat de maximale capaciteit in augustus van vijftienzeventigduizend plekken in het land er zal moeten zijn voor de Oekraïense vluchtelingen. Dit heeft ook te maken met de herhuisvesting van mensen die uit de particuliere opvang komen. In die beweging gaat de provincie mee. Ten aanzien van de opvang van asielzoekers in Ter Apel ligt de zaak wat ingewikkelder. Het kabinet heeft aangegeven dit via crisisnoodopvang te willen laten verlopen. Hier heeft de provincie al langer op aangedrongen. Crisisnoodopvang stelt gemeenten in de gelegenheid sneller opvang te kunnen regelen, vaak in sporthallen en dergelijke die niet in eerste instantie geschikt zijn voor dergelijke

opvang. Dit kan zonder veel regels uitgevoerd worden om te voorkomen dat mensen op straat moeten slapen. Het lukt moeizaam dit gecoördineerd te krijgen vanwege een zwakke positie van het COA in bemensing en logistiek. Dit is erg zorgelijk. Inmiddels is sinds twee weken de afspraak gemaakt dat steeds vier veiligheidsregio's gezamenlijk zorgen dat er ongeveer duizend plekken beschikbaar zijn voor een aantal weken. Utrecht is hiervoor in de periode van 29 juni tot half juli aan de beurt. Er is voor gekozen om crisisnoodopvang te organiseren in de steden Utrecht en Amersfoort. Ook daar zijn leveringsproblemen. De Utrechtse bestuurders willen een zo duurzaam mogelijk karakter van de opvang zodat de vluchtelingen langer in de opvang kunnen verblijven. Het kabinet wordt opgeroepen voortvarend te werk te gaan en ervoor te zorgen dat de vluchtelingen direct opgevangen worden.

Gedeputeerde Van Muilekom meldt dat er in AZC's mensen met een verblijfsvergunning verblijven. Daar is een AZC niet voor bedoeld. Er verschijnen regelmatig kamerbrieven, niet alleen over het verzoek naar een verkenning naar een dwingend instrumentarium voor de opvang van asielzoekers, maar ook om de huisvesting van statushouders te versnellen. Het ambtelijk maar ook bestuurlijk toezicht op de huisvesting van statushouders moet verscherpt worden richting de gemeenten. Dit is nodig. Er zijn gemeenten die voorop lopen, maar er zijn ook gemeenten die extra stimulans nodig hebben. Op het moment dat er een college benoemd is, gaat de heer Van Muilekom in gesprek met de wethouder Wonen om de 'prop' eruit te halen. Het Rijk is aan het kijken of er middelen beschikbaar gesteld kunnen worden voor flexwoningen c.q. tussenvoorzieningen en er is een kansmakersteam in de provincie Utrecht om de gemeenten te helpen. Dit vergt goede afstemming met de provincie.

De heer Dercksen vraagt waar het verschil in toezicht uit bestaat.

Gedeputeerde Van Muilekom antwoordt dat er ambtelijk maandelijks, in elk geval heel frequent, toezicht gehouden wordt. Elke keer als hij een wethouder ziet, is dit onderwerp van gesprek en na de benoeming van een wethouder neemt hij snel contact op. De urgentie moet gevoeld worden.

Gedeputeerde Strijk meldt dat de derde verdieping op 8 juli wordt ingericht door de medewerkers. Commissieleden die willen meehelpen zijn welkom. Verder meldt hij ten aanzien van de herijking van het provinciefonds dat dit per 1 januari 2024 ingaat. Het komende half jaar worden de criteria vastgesteld. Er is een presentatie gehouden van het IPO over de herijking. Daarin werd een analyse gepresenteerd van de verschillen van de uitgaven van provincies. Hier is nu een voorstel voor in de maak. Na de zomer wordt hier verder over gesproken.

De heer Janssen vraagt hoe de commissie hierbij betrokken wordt en of het voorstel eerst nog langs de Staten komt voordat er een standpunt bij IPO wordt neergelegd.

Gedeputeerde Strijk kent de details van de planning niet. Zodra hij meer informatie heeft informeert hij de commissie. Verder is het zo dat de Tweede Kamer besluit en de twaalf provincies hebben allemaal eigen belangen.

Gedeputeerde Strijk vraagt tot slot of de commissie nog steeds geïnteresseerd is in het afleggen van een werkbezoek aan de OMU.

De meerderheid van de commissie is hier voor.

Gedeputeerde Schaddelee doet melding van de stand van zaken van het revitaliseren van de vakantieparken. De pilot is afgerond, maar besloten is een slag te maken naar een handelingsperspectief: hoe wordt dit verder aangepakt? Hij stelt voor om na de zomer te komen met de afronding en het afrondende verslag van de pilot en met informatie over het vervolg.

4. Ingekomen stukken BEM

Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van de ingekomen stukken.

5. Vaststellen verslagen commissie Bestuur, Economie en Middelen

De heer Van den Dikkenberg geeft aan dat er veel taalfouten in het verslag staan en de essentie van de inbreng dikwijls anders verwoord is dan gezegd. Dat is niet alleen bij dit verslag het geval, maar ook bij andere commissieverslagen. Dit behoeft serieus aandacht.

De voorzitter geeft aan dat dit een signaal aan de griffie is, maar ook aan de fracties. Zij moeten zelf kijken of de inbreng juist verwoord is.

6. Termijnagenda BEM en lijst moties

Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van de termijnagenda en de lijst moties.

7. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

Ter bespreking

8. [SB aanbieden jaarverslag 2021 van de Awb-adviescommissie van PS en GS \(PS2022BEM55\)](#)

Toelichting door de heer Elzenga namens de Awb-adviescommissie.

Tijdens de vorige vergadering is gemeld dat de Awb-adviescommissie een thematische opzet wil hebben van het jaarverslag. Het minnelijk overleg verloopt goed. In het voortraject worden steeds meer zaken opgelost. De afgelopen twee jaar is er via ZOOM vergaderd. Dit werkt op zich goed, maar het is prettiger om mensen fysiek te zien. Er wordt nu hybride vergaderd. Dit werkt goed.

De heer Kocken wijst op aanbeveling twee aan GS over de beslistermijnen. Hier is eerder overgesproken en GS had beterschap beloofd. Nu is in het rapport te lezen dat het aantal beslissingen dat genomen is buiten de wettelijke termijn is toegenomen. Hij vraagt wanneer dit wordt aangepakt en hoe.

Mevrouw De Haan dankt de commissie voor het goede verslag. Het is mooi te lezen dat er een masterclass voor de organisatie is aangeboden, dat kan helpen in de professionalisering, en dat er gewerkt wordt aan het verbeteren van de kwaliteit van de besluitvorming. De beslistermijn is wel zorgelijk. Als reden wordt onderbezetting gegeven, maar toch moet er gekeken worden naar hoe de termijn verkort kan worden.

De heer Van den Dikkenberg sluit zich aan bij de opmerkingen over de beslistermijn. Dat de reden een capaciteitsprobleem is, is verbazend. Het kan niet zo zijn dat er wel capaciteit is om participizzaparty's te houden en als het echt aankomt op verbinding er geen tijd is om bewoners te horen.

De heer Bart meldt dat op pagina 37 een lange beschrijving over de rol van de Adviescommissie staat en hoe GS verantwoordt. Er staat 'Hoe meer men zich hult in vrijblijvende teksten, hoe groter de kans dat de beslissing op bezwaar uiteindelijk zal worden vernietigd'. Hij gaat er vanuit dat dit niet is gebeurd en dat GS dit niet heeft gedaan. GS zegt eigenlijk dat zij steviger mag staan in haar kritiek omdat dat leidt tot betere besluiten. Verder vraagt hij of GS duidelijk wil zijn over de oorzaak van de vertraging tussen een advies en een besluit in het college.

Mevrouw Welschen onderschrijft hetgeen gezegd is over de beslistermijn. Er moet alles op alles gezet worden om die verkorten. Het is goed te lezen dat de minnelijke regelingen in de lift zitten.

De heer Elzenga reageert op de gestelde vragen en de gemaakte opmerkingen.

Het seminar dat is gehouden is gegeven door de heer Konijnenbelt, welke veel afweet van staats- en bestuursrecht. Ten aanzien van de opmerking van de heer Bart meldt de heer Elzenga dat er een kritische houding ten opzichte van de provincie wordt aangenomen, maar de adviescommissie moet zelf ook scherp zijn in de formulering van de uitspraken.

CdK Oosters beantwoordt de aan hem gestelde vragen.

De wijze waarop het werk voor het jaarverslag gedaan wordt, is de afgelopen jaren enorm verbeterd. Dit wordt ook aangegeven in het jaarverslag, onder andere de geïntroduceerde voorfase om in minnelijk overleg eruit te komen is een succes. Ten aanzien van het niet behalen van de beslistermijnen meldt cdK Oosters dat ook hij hier niet tevreden over is. Dit is niet plezierig. De oorzaak ligt op verschillende vlakken. Het heeft te maken met de logistiek van de planning van de zittingen. Daarbij moeten bezwaarschriften worden beoordeeld door de ambtelijke organisatie. Besluiten moeten juridisch worden heroverwogen en beargumenteerd. Op onderdelen is er een gebrek aan capaciteit in de organisatie. Met name de juristen hebben het heel druk. De provinciesecretaris en cdK Oosters gaan ten minste eenmaal per jaar op bezoek bij de commissie om dit soort vraagstukken te bespreken. Het onderwerp staat hoog op de urgentielijst. De aanbeveling dit te verbeteren neemt cdK Oosters over, dit is een harde opdracht. Er gebeuren ook veel goede dingen, zoals de masterclass van de heer Konijnenbelt. Hier leert de organisatie van en de organisatie is zich er meer van bewust de bezwaarschriften op tijd en goed voor te bereiden en af te handelen. Een van de vertragende factoren kan zijn dat alle adviezen van de bezwaarschriftencommissie in het college aan de orde komen. Er wordt regelmatig gesproken over de aanbevelingen die de commissie doet en de casuïstiek. Dit is heel waardevol en hierop mag niet worden ingeleverd. Dit neemt enige tijd in beslag bij de agendering. Ten aanzien van de passage over de rol van de adviescommissie meldt cdK Oosters dat hij daar blij mee is. Hij is ook blij met de openhartigheid van het jaarverslag. Er moet ook de afweging gemaakt worden of de besluiten voldoende doelmatig worden genomen, dit raakt aan de vraag of het bestuur terecht tot een besluit is gekomen: zijn alle belangen meegenomen, maar ook: is het proportioneel. Dit wordt steeds belangrijker. Steeds opnieuw moet het bestuur zich afvragen of er recht wordt gedaan aan het belang van iemand die iets op tafel heeft gelegd. CdK Oosters vindt het goed dat de commissie deze positie inneemt. Dit past bij hoe GS ertegenaan kijkt.

Mevrouw De Haan dringt aan op zo spoedig mogelijke vervanging in geval van afwezigheid of ziekte. Dit mag geen grote reden zijn voor vertraging.

De heer Oosters zegt toe hier zeker over te gaan spreken.

De voorzitter dankt de heer Elzenga en mevrouw Van Leyenhorst voor hun aanwezigheid.

9. SV jaarstukken 2021

Eerste termijn

Mevrouw Jager vraagt naar de stand van zaken over de toezegging dat er coronageld naar de natuurgebieden zou gaan.

De heer Dercksen vraagt hoe collega's denken over de nieuwe opzet met een eerste termijn in PS en daarna nog een bespreking. Hij is er niet enthousiast over.

De heer Van den Dikkenberg geeft een groot compliment over hetgeen er staat over Cultuur en Erfgoed. Hier zijn serieus stappen gezet, er is een goed team aan het werk. Ten aanzien van de communicatie rond de statenvoorstellen geeft hij aan dat er staat dat dit perfect verloopt, maar zo goed gaat dit niet. Als er in een statenvoorstel een idee van GS aan PS wordt voorgelegd, wordt dit in de media gebracht alsof het voorstel uitgevoerd wordt. Dit is de omgekeerde wereld. PS moet er nog over besluiten. Hij wil het andersom formuleren: of er wordt gecommuniceerd na vaststelling in PS of er wordt duidelijk gecommuniceerd dat er sprake is van een idee dat door PS nog vastgesteld moet worden. Op social media ontstaat interactie met inwoners. Het verbaast dat er nu nog moet worden nagedacht over de manier waarop er gereageerd wordt op online discussies.

Een kernpunt in de jaarstukken zijn de subsidies. Een groot deel van de onderbesteding is aan subsidies te wijten. Vaak wordt gehoord dat gemeenten of andere partijen laat met een aanvraag komen waardoor de zaak doorgeschoven wordt. Het is de vraag of de provincie voldoende in verbinding is met deze partijen. Gemeenten en andere partijen moeten erop gewezen worden dat de subsidie tijdig wordt aangevraagd.

Mevrouw De Haan vraagt of de SGP geïnventariseerd heeft bij gemeenten of het inderdaad waar is dat zij te laat horen dat zij het subsidieverzoek moeten indienen.

De heer Van den Dikkenberg hoort regelmatig dat gemeenten te laat aanvragen doen. Het kan best zijn dat dit door capaciteitsgebrek bij gemeenten veroorzaakt wordt, maar de provincie heeft voldoende momenten om de gemeenten te melden de aanvraag in te dienen.

Mevrouw De Haan herkent de vraag of de provincie wel voldoende proactief is.

Mevrouw Hoek complimenteert gedeputeerde Schaddelee voor het feit dat de buurtbus van lijn 522 weer naar Loenen gaat. Dit heeft veel positieve gevolgen. Ten eerste zijn er uit Vreeland veel voorzieningen verdwenen, de inwoners zijn aangewezen op Loenen. Verder kunnen de inwoners van Loenen nu met de bus naar Weesp. Hier zijn verbindingen naar Amersfoort en Amsterdam. Verder is er de lijn 120 die van Amsterdam naar Utrecht gaat en de inwoners kunnen met lijn 121 die naar het station Hilversum gaan.

Mevrouw Lejeune vraagt of dit onderwerp niet thuishoort in de commissie M&M.

Mevrouw Hoek antwoordt dat dat ook mogelijk is.

De voorzitter vindt dat mevrouw Lejeune een punt heeft. Vandaag wordt in algemene zin over de jaarstukken gesproken.

De heer Janssen vindt het goed te kijken wat de doelstelling was met dit proces van de kadernota en of deze is gehaald. Hij kan zich voorstellen dat dat niet het geval is.

Ten aanzien van beslispunt twee meldt hij dat er staat 'Het gerealiseerde resultaat is om 59 miljoen 791 duizend euro te storten in de saldireserve. Er is dus zestig miljoen die uitgegeven zou worden, niet uitgegeven. De SGP maakt een analyse over de subsidies. Deze kan de heer Janssen deels volgen. Zijn analyse is dat de provincie soms iets te ambitieus is in de doelstellingen. De provincie moet realistischer zijn in de planning en in wat de bewoners wordt gevraagd bij te dragen. Het begint een patroon te worden, dit is niet de eerste keer dat dit gebeurt. Hij vraagt het college aan te geven hoe dit voortaan voorkomen kan worden en of er nog overwogen wordt om de prioriteitstelling en de planning voor het volgend jaar naar beneden bij te stellen of realistischer te maken. Hij vraagt de commissie of overwogen kan worden dat dit moet leiden tot reparatie voor de belastingbetalers.

De heer Dinklo vraagt hoe de VVD dat laatste voor zich ziet.

De heer Janssen meldt dat de VVD een voorstel gaat doen bij de kadernota om volgend jaar een restitutie te doen. Er is teveel geld gevraagd, dit moet worden terugbetaald.

De heer Dercksen geeft aan dat het instrument hiervoor de opcenten is. De VVD is altijd tegen een verlaging van de opcenten geweest.

De heer Janssen meldt dat het college de afgelopen drie jaar besloten heeft de opcenten te verhogen. De VVD heeft elke keer voorgesteld dit niet te doen. De periode dat de VVD in het college zat, zijn de opcenten niet verhoogd. De PVV heeft voorstellen gedaan zonder dekking. De voorstellen van de VVD waren serieus en met dekking. De VVD gaat dit jaar weer doen.

De heer De Droog kent de VVD als een partij die graag vooruitkijkt. Er komen grote dingen op de provincie af. Hier is de afgelopen tijd veel tijd aan besteed. In het rapport van de groeisprong zitten grote opgaves. Het bedrag is verhoogd omdat gezien wordt dat de organisatie beter op orde komt en bekend is dat er nog veel zaken in het vat zitten. Er moet worden voorgesorteerd op hetgeen er aan komt.

De heer Janssen vindt dat als D66 de opgaven serieus neemt, D66 het met de VVD eens moet zijn dat dit college ernstig tekortschiet. Het college moet aangespoord worden tempo te maken want er blijft geld liggen. Er moet inderdaad veel geïnvesteerd worden, maar het blijft allemaal liggen en er gebeurt niets.

De heer De Droog vindt het te kort door de bocht om te stellen dat er niets gebeurt. Er wordt een groot deel van het geld uitgegeven, maar niet alles. Ook D66 geeft bij het college aan dat er meer gedaan moet worden, ook is D66 voor het aanbrengen van meer focus. Er moet echter worden voorgesorteerd op de ontwikkelingen die gaan komen.

De heer Dercksen vraagt de heer Janssen een voorbeeld te geven van een voorstel van de PVV zonder dekking.

De heer Janssen antwoordt dat de PVV vorig jaar bij de kadernota een motie heeft ingediend om de verhoging van de opcenten te schrappen. Hier zat geen dekking bij.

De heer Dercksen meldt dat er ieder jaar sprake is van miljoenen onderbesteding. Hier kan voorlopig uit geput worden om de opcenten te verlagen.

De heer Wolting meldt dat het tijdens een vorige collegeperiode gebruikelijk was de overschotten te verbloemen door deze in allerlei potjes te stoppen. Hij vraagt de heer Janssen of hij terug wil naar de oude situatie en geen overschotten te presenteren.

De heer Janssen wijst op de kadernota. Daar stelt het college voor om zo'n 75 miljoen euro in allerlei reserves te stoppen. Als de heer Wolting van mening is dat dat niet zou moeten, stelt hij voor om gezamenlijk een amendement te schrijven voor de kadernota om dat voorstel terug te draaien.

De heer Wolting meldt dat de plannen die in de kadernota staan concreet zijn. De zaak is genuanceerder dan de heer Janssen zegt.

De heer Janssen is bang dat de plannen wensdromen zijn. Er is veel ambitie aan de voorkant en weinig realisatie aan de achterkant. Dit moet leiden tot consequenties.

De heer Kocken meldt dat bij het programma Cultuur en Erfgoed op pagina 230 staat: 'Door de diverse aard van de projecten is dit niet in één indicator te vangen'. Hij vraagt of het niet verstandig is die indicator te schrappen. Bij programma acht: Economie staat op pagina 261 staat dat er voor tenminste drie gebieden gebiedsmanagers zijn aangewezen. Hier is vorig jaar een amendement over aangenomen om ook Utrecht-West hieraan toe te voegen. Dit wordt niet teruggezien. De kleur van het bolletje zou oranje moeten zijn. Hij vraagt wanneer dit wel gaat gebeuren.

De heer Wolting geeft aan dat er het afgelopen jaar al veel gesproken is over de overschotten. Hij is blij met de besluiten die genomen zijn voor verbetering van de planning & control-cyclus. Hopelijk worden er hierdoor minder overschotten gecreëerd en wordt dit zichtbaar in de tussenrapportage 2022 en de jaarrekening 2022.

De heer De Droog meldt dat er cynische opmerkingen worden gemaakt over het proces. De commissieleden zijn echter uitgenodigd hierover in gesprek te treden. Een aantal partijen pakt dit ook op. Het is een gemiste kans te zeggen dat het proces is mislukt.

De provincie staat er een stuk beter voor dan een aantal jaren geleden. De financiële positie is heel goed. Hij vindt dat er voortvarend aan de slag gegaan moet worden.

De heer Dercksen vraagt de heer De Droog waarom hij denkt dat het goed gaat.

De heer De Droog antwoordt dat er al jaren wordt gesproken over hoe de invloed van PS op datgene dat GS doet versterkt kan worden. Er is een kadernota voor de zomer, daar wordt begonnen met algemene beschouwingen. Elke fractie kan zijn eigen verhaal vertellen. Daarna is er alle ruimte om met elkaar in gesprek te gaan waarna er een slotdebat plaatsvindt en er moties kunnen worden ingediend, zodat er bij de bespreking van de begroting in het najaar een scherp verhaal ligt en gecontroleerd kan worden of hetgeen naar voren is gebracht ook is meegenomen. Dit is een mooi proces om de invloed van PS op de provincie te vergroten.

De heer Dercksen vraagt of de heer De Droog werkelijk denkt dat de beslispunten die besproken worden een andere uitkomst gaan krijgen omdat er anders vergaderd wordt.

De heer De Droog antwoordt dat de fracties de momenten pakken op het juiste moment. De PVV doet dit niet.

De heer Janssen herkent zich niet in de classificatie cynisch. Hij heeft bedoeld te zeggen dat er goed gekeken moet worden naar de doelstellingen. Hij is het met de heer De Droog eens dat er gezamenlijk gewerkt moet worden aan het realiseren van de doelstellingen.

De heer Bart vindt het proces voor herhaling vatbaar. Er is een tafelsessie geweest waar een goed gesprek met ambtenaren is gevoerd. Dit heeft geleid tot minder technische vragen. En het opdelen in twee termijnen kan er ook toe leiden dat er een beter gesprek met elkaar gevoerd kan worden over waar er nog bijgestuurd moet worden en te spreken over welke moties of amendementen er ingediend gaan worden. Dit is de afgelopen tijd niet gebeurd. Het zou een toegevoegde waarde zijn als er eerder gesproken wordt over moties of amendementen. Hier is winst te behalen. Tijdens de tafelsessie over economie kwam naar voren dat het aantal scale-ups niet goed meetbaar is en er ook geen goede indicator is. Hij vraagt of hier een nieuwe indicator voor wordt bedacht en welke dat zouden kunnen zijn. 8.3.3 gaat over de circulaire-opgave. Hier zit geen enkele indicator bij. Hij vraagt zich af hoe hard hierop gestuurd kan worden en hoe serieus dit thema genomen wordt.

Ten aanzien van het sluiten van ketens bij bedrijventerreinen is er geen voortgang geboekt vanwege een gebrek aan capaciteit. GroenLinks heeft nadrukkelijk gevraagd of er voldoende capaciteit is om op dit thema te werken.

De concernbrede opgave op klimaat wordt gemonitord. Dat is heel goed. Maar alleen monitoren zorgt er niet voor dat de klimaatdoelstellingen worden behaald. De urgentie lijkt te ontbreken. Misschien moet er een koolstofbudget komen voor de organisatie omdat er dan echt gestuurd kan worden, en niet alleen gemonitord.

De heer Bart wijst op de adviezen uit het rapport Draw Down. Er wordt gezegd dat deze adviezen geïmplementeerd worden. Een van de adviezen was om een vaste PDCA-cyclus in te richten voor klimaat. Dit wordt niet teruggezien. Dit geldt voor meerdere adviezen, bijvoorbeeld: Maak MKBA's voor de oplossingsrichtingen die worden aangeboden. Ook dit wordt niet teruggezien. De heer Bart verzoekt GS nogmaals naar deze adviezen te kijken en deze te implementeren.

De heer Eggermont vraagt hoe GroenLinks ertegenaan kijkt dat GS voor de begroting van 2023 zegt geen nieuwe dingen te gaan doen.

De heer Bart meldt dat het gaat over de dingen doen, die we zeggen dat we gaan doen.

Mevrouw Groen geeft aan dat de accountant is gevraagd om te kijken naar cyber. Daar kwamen geen grote pijnpunten of risico's uit. In de notitie informatieveiligheid en privacy wordt cyber als aandachtspunt meegegeven aan het college. Aangegeven wordt dat cyber een meer juridische insteek heeft, informatieveiligheid een technische. De provincie is geen koploper maar ook geen achterloper. Het onderzoek dat wordt uitgevoerd gaat vooral over de eigen bedrijfsvoering en de eigen risico's, maar dit hangt samen met het onderwerp digitalisering en digitalisering toepassen. Dit moet zijn weerslag hebben in de digitale processen. Zij vraagt of hieraan gewerkt gaat worden. Dit wordt in de jaarrekening niet teruggezien. Verder vraagt zij of de bedrijfscontroller dit punt in beeld heeft en of hij de organisatie hierop controleert. Een ander punt is dat vorige week is gesproken over de robuustheid van de organisatie. Robuustheid van de organisatie moet ook een politiekinhoudelijk doel zijn. Gezien wordt dat alle verbeteringsprocessen tot een einde beginnen te komen. Zij vraagt hoe de organisatie voorbereid wordt op een langere periode van alertheid. Dit is de afgelopen jaren een bottleneck gebleken.

De heer Dinklo vindt, net als GroenLinks dat het nieuwe proces een toegevoegde waarde heeft. Ten aanzien van de subsidies meldt hij dat hij het idee heeft dat er sprake is van 'geld zoekt plan' in plaats van 'plan zoekt geld'.

De heer De Droog meldt dat de zaken ook niet zo gegaan zijn zoals gewenst vanwege de bijzondere omstandigheden de afgelopen jaren.

De heer Dinklo onderschrijft dit.

De heer De Droog vraagt de heer Dinklo of hij de twee andere punten die hij heeft gemaakt ook herkent.

De heer Dinklo herkent zich in de punten. Hij wil hierover verder praten als de kadernota aan de orde is. Hij meldt verder dat hij technische vragen heeft gesteld over de subsidies. Daar kwam een wat warrig antwoord op. De vraag

die gesteld is, is of de gedeputeerde herkent dat het lijkt op 'geld zoekt plan'. Verder vraagt hij wat er gedaan gaat worden aan het subsidieproces.

Gedeputeerde Van Essen reageert op de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen.

Ten aanzien van de concernbrede klimaatopgave zijn er zijn verschillende opdrachten al meegegeven. Dit onderwerp heeft binnen verschillende domeinen de aandacht. Tegelijkertijd is er een concernbrede opgave, dit gebeurt ook, maar er zijn nog belangrijke stappen te zetten. De commissie wordt hierover binnenkort geïnformeerd. Het is meer dan alleen monitoren. Het is de bedoeling om ook op gebied van klimaat een PDCA-cyclus te hanteren. Een kosten-batenanalyse uitvoeren kan, het is echter de vraag of dit het meest effectieve instrument is. Er kan beter gedacht worden aan zaken als een klimaattoeslag.

De heer Bart geeft aan dat in het rapport te lezen is dat er wel dingen gebeuren in de verschillende onderdelen van de organisatie, maar het is versnipperd. Sturing hierop is wenselijk.

Gedeputeerde Van Essen meldt dat dit onderwerp in elk programma opgepakt dient te worden. Het is noodzakelijk dat dit overal terugkomt. Alleen een concernbreed programma gaat de oplossing niet bieden. Er moet concernbreed op gestuurd worden dat het onderwerp overal de aandacht krijgt en in ieder onderdeel van de organisatie moet hier de nodige kennis over worden opgebouwd. De aanbevelingen uit het rapport moeten aansluiten bij de maatregelen die genomen gaan worden. Deze slag wordt gemaakt.

Gedeputeerde Strijk moet het antwoord op de vraag van mevrouw Jager over het coronapotje schuldig blijven. Hij stelt voor hier later op terug te komen.

Ten aanzien van de communicatie, het feit dat te stellig in de media verschijnt dat een voorstel van GS aan PS daadwerkelijk uitgevoerd wordt, meldt hij dat hier aandacht voor is. Hij neemt dit punt nogmaals mee in het college. Het klopt dat de nuance op dit moment in de media wat verdwijnt.

De heer Janssen verwijst naar beslispunt twee, er blijft zestig miljoen euro over. Het college heeft hierover gezegd dat dit beter moet. De manier van plannen en tussentijds bijsturen moet beter en hier wordt al hard aan gewerkt. De consequenties hiervan worden al teruggezien in de kadernota. Er zijn op dit moment wel omstandigheden die het ingewikkeld maken om goed te plannen. De planning voor 2021 startte in maart 2020. Toen was de coronacrisis net uitgebroken, dit was een grote bron van onzekerheid. Het college werd in 2021 geconfronteerd met een lange kabinetsformatie. Er zijn vraagstukken waar snel de juiste medewerkers gevonden moeten worden. Een dossier als het stikstofdossier is een zoekend dossier, mede door de onzekerheden die er zijn rondom dit punt. De Omgevingsvisie is uitgesteld. De gedeputeerde vraagt enige coulance vanwege deze omstandigheden die nu eenmaal effect hebben op de planning. Als er in Houten besloten wordt een project dat een miljoen euro kost niet door te laten gaan, dan is dat een voldoende feit. De gedeputeerde kan zich niet vinden in de uitlating dat er niets gebeurt. Het moet wel beter en het college zet daar ook echt op in. In paragraaf 1.6 van de kadernota wordt uitgebreid ingegaan op de bijsturingmaatregelen die voorgesteld worden om te voorkomen dat er in 2022 weer een fors bedrag overblijft.

De heer Dinklo geeft aan dat als de begroting in de nota in het voorjaar niet verhoogd was, dit niet was gebeurd.

Gedeputeerde Strijk stelt voor het hier bij de bespreking van de kadernota over te hebben. Het college is er echt mee bezig ervoor te zorgen dit in de toekomst te voorkomen.

Ten aanzien van de opmerking over de accountmanager voor Utrecht West meldt de gedeputeerde dat hier in 2022 een accountmanager aan de slag is gegaan, niet in 2021.

De heer Bart noemde de indicator bij economie. De gedeputeerde meldt dat er een apart besluitpunt is opgenomen over het doorlichten van de indicatoren. Er zijn teveel indicatoren die op het moment dat de jaarstukken worden aan-geleverd nog geen cijfer hebben. De indicatoren zullen er voor het programma Economie inzitten. Dit wordt opgepakt voor de komende begroting.

Ten aanzien van de ketenregisseurs meldt de gedeputeerde dat dit geen kwestie is van alleen maar geld, er is ook een organisatorisch vraagstuk. De definitie van wat een ketenregisseur is moet worden geformuleerd, wat is de rol. Dit is een zoektocht. Dit onderzoek is ondertussen onderzocht en wordt binnenkort aan de commissie toegestuurd. De CIO is bezig het onderwerp cyber binnen de lijn te betrekken. Dit is een belangrijke organisatiewijziging.

De concerncontrollers hebben een assessment gehouden en hebben geconstateerd dat cyber nog onvoldoende vorm is gegeven. Zij zullen ongetwijfeld later een nieuw assessment doen en bewaken het vervolg.

Er wordt hard gewerkt aan de robuustheid van de organisatie op allerlei vlakken. Dit wordt teruggezien bij het versterken van de financiële functie en bij BV Beter. De processen veranderen en worden scherper gemaakt. Iedereen moet weten hoe de processen lopen en wordt daar ook op aangesproken. Er zijn betere systemen. Nog niet overal, maar wel steeds meer.

Het systeem van subsidie verstrekken was volkomen handmatig. Hier wordt nu een digitaal systeem voor geïntroduceerd. Er zijn meer medewerkers dan in het verleden, mensen worden continu getraind. Al deze interventies zorgen ervoor dat de organisatie robuuster wordt. Men moet zich wel realiseren dat de organisatie op dit moment groeit. Daarbij is er een krappe arbeidsmarkt, medewerkers vinden nogal eens een baan elders. Het aantal vacatures in Utrecht is op

dit moment 154 ten opzichte van 100 werklozen. Het proces van subsidieverlening verbetert bijvoorbeeld door de introductie van het eerdergenoemde systeem, er zijn meer mensen zodat de werkvoorraad beter beheerst kan worden en de nieuwe Algemene Subsidieverordening maakt de spelregels veel duidelijker. Het is goed te horen van de commissie dat de stukken op tijd zijn en steeds beter. Dit is cruciaal, want daar begint de sturing mee. Er kan nu gekeken worden naar actuele cijfers. Dit was voorheen niet het geval.

De heer Dinklo vraagt gedeputeerde Strijk of hij het herkent dat er sprake is van 'geld zoekt plan'.

Gedeputeerde Strijk herkent de neiging wel, hij zit hier bovenop. Hij merkt deze trend soms ook in het algemeen. Eerst moet er een plan zijn, dat wordt geëvalueerd en daarna gaat er mogelijk weer geld bij. Dit gesprek wordt steeds gevoerd met de commissie en de ambtelijke collega's.

De heer Dercksen onderschrijft niet dat de stukken op tijd komen. De papieren stukken voor de tafelsessies kwamen pas na de sessie.

Gedeputeerde Strijk neemt dit mee in de planning. Het klopt dat de digitale stukken net iets eerder zijn verzonden.

Gedeputeerde Schaddelee meldt ten aanzien van de vaardigheden van medewerkers voor nieuwe vormen van communicatie op social media dat het niet vanzelfsprekend is dat dit direct goed gaat. Voorheen was het vooral zenden. Over een persbericht kan een week worden nagedacht en met iedereen kon worden afgestemd. Nu is het veel meer meedoen aan gesprekken die plaatsvinden en er actief op inhaken. Gesprekken worden snel discussies. Het gaat hier om medewerkers die namens een bestuurlijke organisatie deelnemen aan een gesprek en daarbij moeten weten of een besluit al wel of niet is genomen of moeten weten of het onderwerp wel de bevoegdheid van de provincie is. Het is een complex samenspel.

Op de vraag of er voldoende wordt aangehaakt bij subsidieaanvragers antwoordt de gedeputeerde dat dit voldoende gebeurt op de domeinen Recreatie, Toerisme en Mobiliteit. Er is ambtelijk een behoorlijk voortraject met aanvragers, maar ook met bestuurders. Voor het domein Mobiliteit en Uitvoeringsverordening moet er voor de subsidies voor september een aanvraag klaar zijn. Dan is er intern nog drie maanden te tijd om de subsidie aanvraag goed te verwerken. Als eind september blijkt dat een partij een subsidie van een miljoen toch naar het volgend jaar wil laten doorschrijven, is dit al verwerkt in de jaarrekening.

Gedeputeerde Van Muilekom meldt naar aanleiding van de vraag over het aantal projecten in het kader van het publieksbereik dat hij deze indicator niet wil schrappen. Het is belangrijk om te laten zien dat er veel gedaan wordt. Hij denkt er wel over na teksten toe te voegen, het is misschien aardig aan te geven hoe de spreiding van de projecten over de provincie is of aan welke beleidsdoelen de projecten gekoppeld zijn.

Tweede termijn

De heer Janssen constateert dat de gedeputeerde vraagt om coulance vanwege de omstandigheden. Uiteraard is die er. Tegelijkertijd is er in 2019 al gewaarschuwd voor het feit dat de organisatie in verbouwing is. Er moet worden opgepast met het stapelen van ambities in een organisatie waar honderd Fte gezocht worden die niet snel gevonden worden en ook niet direct zijn ingewerkt. De coulance is er voor de coronaperikelen, maar het begrip is er niet voor het feit dat in 2019 al een waarschuwing is afgegeven waaraan voortdurend voorbijgelopen is. In de bijsturingsmaatregelen staat dat er 24 Fte gezocht wordt. Ook die mensen zijn niet meteen gevonden en ook niet meteen operationeel. De VVD roept het college nogmaals op realistisch in de planning en de ambities te zijn.

De heer De Droog meldt dat de gedeputeerde een goede uitleg heeft gegeven. Daarbij heeft de VVD zelf ook hoge ambities. De VVD is teleurgesteld dat die helemaal niet aan bod komen. Hij denkt daarbij aan de aanleg van autowegen.

De heer Janssen onderschrijft dit, maar gezamenlijk is geconstateerd dat de organisatie niet op orde is. De VVD is hier nooit voor weggelopen, maar heeft wel aangegeven dat dit betekent dat de organisatie in een verbouwing gaat. De VVD heeft altijd alle voorstellen om te investeren in de organisatie gesteund. Men moet eerlijk en realistisch zijn in wat de organisatie aankan.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat het het meest ideaal zou zijn geweest als de organisatie eerst helemaal op orde gebracht zou zijn toen hij aantrad, maar zo werkt het niet. De vragen die er liggen hebben een grote urgentie: de energievraagstukken, de vraagstukken over de natuur en de noodzaak die het college voelt om nu echt te investeren in duurzame mobiliteit zijn hier voorbeelden van. Dit kan niet wachten. Hierom zijn de ambities neergezet. Het is een constante worsteling de ambities te formuleren in omstandigheden niet het niet makkelijk maken. Dit is geen reden voor het college geweest de ambities naar beneden bij te stellen. Het bedrag van zestig miljoen euro blijft staan en wordt later uitgegeven. In 2019 was het daadwerkelijk gerealiseerde lastentotaal 394 miljoen euro. In 2020 was dat 460 miljoen euro en in 2021 464 miljoen euro. De heer Janssen vindt het college continu te ambitieus, maar de gedeputeerde benadrukt nogmaals dat het college een aantal zaken als zeer urgent ervaart en daar met ambitie in wil staan.

De voorzitter meldt dat er geen eindconclusie getrokken kan worden over dit Statenvoorstel, het moet langs alle commissies.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten.

10. SV Kadernota 2023-2026

In de commissie RGW ontstond vorige week een discussie rond de groeisprong bij dit Statenvoorstel. Zoals afgesproken heeft het Presidium daarnaar gekeken. Het SV voor de kadernota blijft zoals het is, hier kunnen moties en amendementen voor worden ingediend. In september komt er een apart moment om in commissieverband te spreken over het groeisprongonderzoek.

De heer Janssen vraagt of dit alleen in de commissie wordt besproken of dat er een SV komt.

De voorzitter antwoordt dat daar nog niet over is gesproken. Er is op dit moment ook nog geen beslispunt in beeld. Er wordt nu alleen over gesproken.

Gedeputeerde Strijk meldt dat er geen SV in de maak is. Het besluitpunt dat nu in de tekst staat is dat de commissie kennisneemt van het rapport Groeisprong en kennisneemt van de duiding die GS daaraan geeft. Bij de Algemene Beschouwingen heeft de gedeputeerde gezegd dat met elkaar is onderzocht hoe de begroting in de komende twintig jaar moet groeien met 75 tot 100 miljoen euro structureel per jaar om aan alle ambities te kunnen voldoen die we onszelf stellen uit de Omgevingsvisie. Los daarvan is er ook nog veel incidenteel geld nodig. Die grote stappen kunnen nu nog niet gemaakt worden, want er zijn allerlei onzekerheden rondom belastingen, sociaal fonds et cetera. Daarom worden er nu een aantal kleine stappen gezet, deze zijn in de kadernota verwoord. Die hebben eenzelfde evenwicht die in de groeisprong zichtbaar is. Het gaat over groen, over duurzame mobiliteit, de energietransitie, woningbouw. In de kadernota zitten stappen die passen in de groeisprong. Wanneer er andere inzichten komen, kan bekeken worden welke vervolgstappen er gemaakt kunnen worden. Het gesprek over de groeisprong kan gevoerd worden, maar er is nog geen SV bij.

De voorzitter concludeert dat er nu een verkenning gedaan is, over de inhoud van de verkenning wordt in september in de commissie het gesprek gevoerd.

De heer Janssen geeft aan dat in het rapport van de groeisprong ook een aantal inhoudelijke keuzes zitten die gemaakt worden, bijvoorbeeld over de rol van de provincie ten aanzien van de woningbouwopgave. Hij vraagt of de formulering van dit uitgangspunt betekent dat dat dan ook vaststaat.

De voorzitter herhaalt dat het een verkenning is. Dit gesprek wordt in september gevoerd.

De heer Janssen herhaalt dat er een besluitpunt in staat, hij vraagt hoe hij dat besluitpunt moet duiden.

Gedeputeerde Strijk meldt dat als het gaat om woningbouw er geen voorstellen worden gedaan in de kadernota. Er wordt slechts een keuze gemaakt om het programma Versnelling voor woningbouw twee jaar meer incidenteel meerjarig te financieren om de gemeenten te blijven ondersteunen in de gesprekken die zij voeren met projectontwikkelaars. Er staan wel meer zaken in de groeisprong waar nog geen uitspraken over worden gedaan in de kadernota. De besluiten worden gevraagd bij de voorstellen bij de kadernota.

De heer Van den Dikkenberg vraagt of GS dit gebruikt als kader om te handelen en dat het als deelbesluitjes in de kadernota landt.

Gedeputeerde Strijk meldt dat het wel degelijk zo is dat het college bij het voorstel dat in de kadernota wordt gedaan een bepaald evenwicht terugziet. Er wordt structureel geld uitgetrokken voor OV, de tijdelijke verlenging van de OV-concessie kost geld. Er wordt geld uitgetrokken voor bosbeleid. Hier zit een evenwicht in. Binnen de groeisprong en de vijf thema's die er zijn, wordt er op vier van de vijf thema's geacteerd: energietransitie, groen, mobiliteit en wonen. Economie zit er wat minder in. De commissie wordt ook gevraagd om samen met het IPO de lobby in te zetten dat het provinciefonds moet groeien van 2,5 miljard euro naar 3,5 miljard. Als dit soort dingen rond is, kan er gekeken worden aan de lastenkant wat er gedaan kan worden. Er zitten wel degelijk consequenties aan vast, dit worden expliciete besluitpunten.

De voorzitter geeft aan dat er vanuit de vorige statenvergadering nog vragen onbeantwoord zijn gebleven. Zij geeft hiervoor eerst het college het woord.

Gedeputeerde Strijk is opgeroepen nóg beter te luisteren naar ondernemers. Hij zegt dit de commissie van harte toe.

De heer Kocken vraagt of de gedeputeerde dan ook zijn collega's meeneemt. Ondernemers hebben niet alleen vragen over economie, maar juist ook over woonmogelijkheden voor personeel en bereikbaarheid van de bedrijven.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat het college met een mond spreekt en dat hij heel goed ambassadeur kan zijn.

Gedeputeerde Strijk vervolgt de beantwoording van de vragen. Hij is het helemaal met de VVD eens dat werk ook meegroeit. Dat is ook een uitdaging. Er is steeds aandacht voor waar mensen werken die straks ergens komen te wonen. Is er voldoende ruimte voor kantoren et cetera? Hierover wordt met de regio's goed gesproken.

Ten aanzien van de energietransitie die bij de eigen organisatie speelt, meldt de gedeputeerde dat het de doelstelling is alle eigen panden energieneutraal te krijgen. Er zijn al maatregelen genomen in 2021. Ook in 2022 is hier volop aandacht voor. In een groot deel van het pand is al ledverlichting aangebracht, maar op een aantal verdiepingen worden nog aanpassingen gedaan waardoor het elektriciteitsverbruik omlaag gaat. Er is een groot onderzoek gedaan naar de dichtheid van de gevel. Het pand heeft een relatief hoog energieverbruik, er wordt onderzocht hoe hierop bespaard kan worden. Er worden zonnecollectoren geplaatst. Na onderzoek is gebleken dat de energie die opgewekt wordt zelf gebruikt kan worden. Deze aanbesteding loopt door.

Mevrouw Lejeune vroeg waarom er niet structureel meer geld is uitgetrokken voor de woningbouw. De gedeputeerde antwoordt dat er een vast bedrag van 1,2 miljoen euro is, dit wordt verhoogd met 3,8 miljoen tot 5 miljoen per jaar. Die verhoging is meerjarig incidenteel en wordt doorgetrokken tot 2026. Dit wordt niet structureel ingezet omdat er een evaluatie plaats moet vinden. Het ziet ernaar uit dat de evaluatie positief uit gaat vallen, maar het is een procedureel punt. Er moet eerst geëvalueerd worden. Het is niet altijd te plannen wanneer een bouwproject om een bijdrage vraagt, dus het structureel opnemen van een bijdrage is misschien niet het beste.

De ChristenUnie vroeg aandacht voor de discussie over Guangdong, dit is begrijpelijk. Toen de vorige keer de stemmen staakten, is besloten hier samen met het ministerie van Buitenlandse Zaken naar te kijken. Het ministerie is van mening dat er samengewerkt moet blijven worden waar het kan en beschermen waar het moet. Blijf engageren en ga de ontmoeting niet uit de weg. Aan de andere kant zien zij ook dat provincies en gemeenten worstelen met de vriendschapsrelaties die zij hebben met deelprovincies of steden. De provincies en gemeenten hebben hierover een gesprek gehad met het ministerie en komen na de zomer met een voorstel. Dit zal een voorstel zijn waar de rol van de overheid minder dominant is ofwel dat er op dit moment voor gekozen wordt geen bijzondere relatie met Guangdong te hebben. Ten aanzien van de problematiek van de krappe arbeidsmarkt meldt de gedeputeerde dat Utrecht misschien wel het grootste probleem van heel Nederland heeft. Als er mensen gezocht worden is er een individuele werving. Er wordt geadverteerd via LinkedIn en de mensen die bij de provincie werken worden gevraagd dit te ondersteunen. De procedures zijn flexibeler, mensen worden sneller gesproken. Voor meer specialistische functies zijn er twee bureaus ingeschakeld. Er worden exitgesprekken gevoerd met iedereen die de organisatie verlaat om te horen wat de reden van het vertrek is. Er wordt proactief een netwerk ingezet om te vertellen hoe leuk het is om bij de provincie te werken. Daar gaat ook het IPO mee aan de slag.

Mevrouw Rikkoert vraagt elke impact dit heeft op alles dat de provincie wil realiseren en of de doelen nog wel bereikt kunnen worden.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat het een complexe zoektocht is. Er staan functies open die soms na maanden nog niet ingevuld zijn. Soms worden die tijdelijk ingevuld, soms lukt dat zelfs niet eens. Tijdelijk is ook altijd minder optimaal. Het is met de huidige arbeidsmarkt een zoektocht om de juiste mensen te vinden.

Tweede termijn

De heer Eggermont vraagt hoe de commissie aankijkt tegen de inleiding ten aanzien van de begroting 2023. Volgens de Socialisten is dit een normale begroting. De Staten hebben mandaat en het is niet nodig dat er alleen maar gepland wordt tot aan de verkiezingen. Een nieuw college kan altijd met begrotingswijzigingen komen. Hij vraagt het college waarom hiervoor gekozen is.

De heer Van den Dikkenberg vraagt de heer Eggermont of hij vindt dat alle voorstellen die zijn opgenomen ook echt onoverkomelijk zijn.

De heer Eggermont meldt dat het hem om het principiële punt gaat dat er een breuk wordt aangebracht.

De heer Bart meldt dat de kritiek aan de ene kant is dat de plannen niet duidelijk genoeg zijn en aan de andere kant dat er niet genoeg plannen zijn. Wat GroenLinks betreft sluiten de plannen goed aan bij de kaders die gesteld zijn en de koers die is ingezet. In die zin is het logisch dat daarop wordt voortgezet en is het niet nodig om allerlei nieuwe plannen toe te voegen. De focus moet liggen op de doelstellingen die zijn gehaald, daar moeten de financiële middelen bij.

Een ander punt waar de Socialisten moeite mee hebben is de openbaarheid. Er wordt in deze kadernota nogal op de borst geslagen over het geld dat wordt uitgegeven voor het openbaar vervoer. Tegelijkertijd wordt er niets gezegd over het feit dat afschaling het nieuwe normaal is. Er wordt ook aangekondigd dat er met een nieuw rendement gerekend gaat worden, maar dit is geheim. Het is hierdoor lastig een weging te doen tussen hoeveel geld er wordt uitgegeven en hoeveel er wegvloeit naar buitenlandse ondernemingen. De Socialisten vragen hier meer openbaarheid in te

betrachten. Er is een geheime informatiesessie geweest. De discussie moet gevoerd kunnen worden. Bij 6.3 wordt gezien dat het beleidsdoel wordt omgebouwd naar marktwerking. Wat de Socialisten betreft is de marktwerking een van de problemen. Ook omdat de afschaling betekent dat er minder reizigers komen. Er zijn nu investeringen nodig. De Socialisten willen kunnen afwegen of de investeringen die nu gedaan worden voldoende zijn. Ten aanzien van besispunt 8 meldt de heer Eggermont dat er een interne tegenstelling is onder 8b en 8c. Hij vindt dat 8c geschrapt moet worden.

De heer Van den Dikkenberg meldt ten aanzien van het intensiveren van bedrijventerreinen dat er extra budget gevraagd wordt voor dit programma. Dat verbaast. Een half jaar geleden is vastgesteld dat er een budget van veertig miljoen euro nodig is. Nu is er drie ton extra nodig de komende jaren en structureel een ton. Er is echt een fout gemaakt bij het opstellen van het programma. De SGP vindt dat het budget van veertig miljoen aangesproken moet worden. In de groeispang staat dat er geen zicht is op de inspanningen die nodig zijn om doelrealisatie te krijgen. Er zijn wel ambities. De heer Van den Dikkenberg vraagt de gedeputeerde hierop te reflecteren. De SGP mist in de kaderstelling een aantal dingen. Voor Groen Groeit Mee heeft de SGP gevraagd om een onderbouwing van de projecten die daaronder vallen. Dit is nog niet ontvangen. De schuld van de Utrechtenaar in de brede welvaartsmonitor is een serieus onderwerp. De kadernota voorziet er niet in de brede welvaart in balans te brengen. Hij vraagt de gedeputeerde een plan te maken om de schuld te verminderen.

Mevrouw Hoek uit haar zorgen over het tekort aan woningen. Utrecht heeft 35.000 woningzoekenden in de sociale sector. Zij zitten ook in de U16. Die 35.000 woningzoekenden schrapen woningen die in het gebied van U16 vrijkomen weg via Woningnet.

De voorzitter geeft aan dat dit onderwerp thuishoort in de commissie RGB

Mevrouw Hoek wil toch vragen wat de provincie kan doen aan de Rijnenburgerpolder. Verder vraagt zij of er gekeken kan worden of er geld over is voor een verbinding ter vervanging van het pontje in Nieuwe Ter Aa.

De heer Janssen vindt dat de provincie er trots mag zijn op het proces dat rond de groeispang is doorlopen. Hij complimenteert het college. De VVD heeft gevraagd om een tienjaarsbegroting. Zover is het nog niet. Hij heeft moeite met het feit dat die motie als afgedaan wordt beschouwd. De VVD komt hierover met een amendement. Ten aanzien van de claim die het college wil doen voor de groei van het provinciefonds in relatie tot de jaarrekening vraagt de heer Janssen hoe geloofwaardig een claim voor uitbreiding van het budget is als jaren op rij de begroting niet benut wordt. Wat de VVD betreft is de eerste richting te zoeken naar waar in de bestaande uitgaven keuzes opnieuw gemaakt kunnen worden. Ook hierover komt de VVD met een motie. Ten aanzien van het besispunt over het provinciaal belastinggebied meldt de heer Janssen dat hij vraagtekens heeft bij het antwoord. Er is een motie aangenomen door de Staat. Het college wil nog meer helderheid over die motie, dus is er nog een extra besispunt toegevoegd. Het politieke primaat ligt echter bij de statenleden. Er is een motie aangenomen en de statenleden vragen deze motie uit te voeren. De heer Janssen vraagt gedeputeerde u of hij deze motie uit gaat voeren of niet.

De heer Eggermont vraagt de heer Janssen of hij het met de Socialisten eens is dat besispunt 8c geschrapt kan worden.

De heer Janssen antwoordt bevestigend.

Mevrouw De Haan vraagt of het gaat over twee moties en een amendement.

De heer Janssen meldt dat hij bij de jaarrekening een amendement heeft aangekondigd over de opcenten. Hij heeft nu een amendement aangekondigd om een motie die als afgedaan wordt beschouwd niet als afgebouwd te beschouwen en hij heeft een amendement aangekondigd voor het provinciaal belastinggebied. Verder heeft hij een motie aangekondigd over zero-based budgetting begroten. Ook komt de VVD met een motie over toiletgelegenheden in een recreatiegebied. Het onderzoek dat scholieren hiernaar hebben gedaan verdient opvolging. De heer Janssen zegt toe deze motie vroegtijdig te delen. Ten aanzien van de kadernota meldt de heer Janssen dat de VVD hier wat teleurgesteld in is. Er is een aantal thema's uitpakket, maar het thema economie blijft liggen. De heer Janssen benadrukt dat alles dat gewenst is, ook betaald moet kunnen worden. Het thema economie is minstens net zo belangrijk als alle andere thema's. De VVD heeft in de toekomstbegroting aangegeven hoe hiermee omgegaan kan worden. Er moeten stevige keuzes gemaakt worden en er moet op een stabiel investeringsniveau gestuurd worden.

De heer Kocken vindt het opvallend dat in de kadernota en in het SV het thema economie helemaal niet genoemd wordt terwijl er wel behoorlijke economische ontwikkelingen gaande zijn. Hij sluit aan bij de vraag van de heer Van den Dikkenberg over de circulaire economie en de extra uitgaven op dat vlak. Er wordt extra geld gevraagd voor de digitalisering van de circulaire bouweconomie. De heer Kocken vraagt of dit niet eerder had kunnen worden meegenomen. Verder constateert hij dat een groot deel van dat programma nog niet gerealiseerd is. Er is vroegtijdig een motie rondgestuurd om ervoor te zorgen dat ook de erfgoedopgave aangepakt kan worden. In de kadernota staat dat er 189 miljoen euro aan restauratieopgave is. Vervolgens wordt er grootmoedig een miljoen euro voor uitgetrokken dat direct

gespendeerd moet worden vanwege de urgentie. De VVD wil hier een gerichte aanpak zien. De heer Kocken is benieuwd wat de collega's vinden van de motie die maandag is rondgestuurd.

Mevrouw De Haan geeft aan dat er in de kadernota een optelsom is gemaakt van de hele grote monumenten. De ChristenUnie is nog niet overtuigd van het provinciale belang bij die diverse monumenten. Die exercitie is belangrijk om te wegen wat belangrijk is.

De heer Kocken herkent dit. Dit is ook de reden geweest dat de motie op deze wijze geformuleerd is. Voor de restauratieopgave wordt in de nota in antwoord op de motie van JA21 twee bedragen genoemd. Een betreft de minimale opgave voor restaureren, de andere ging over de kosten van de iconen. Dit is een iets andere berekening. De technische vragen hierover zijn door de ambtenaren beantwoord, het is duidelijk hoe de bedragen zich verhouden. Dit is echter de totale opgave. De VVD ziet graag de financieringsmogelijkheden of een eerste verkenning over wat dit voor de provincie zou kunnen betekenen. Er zijn eigenaren, het rijk en er zijn derden. Er moeten stappen gezet worden en niet gewacht worden op de coalitieonderhandelingen.

Mevrouw Welschen geeft ten aanzien van de monumentenzorg aan dat het beleidsdoel is dat de mate van behoud, benutting en beleving van het cultureel erfgoed hoog is. Dit wordt niet gehaald. Dit is een punt van zorg, zeker omdat de grote restauratieopgaven niet goed kunnen worden bediend om dat de subsidiemogelijkheden ontbreken. Over punt 8.2: toekomstige werklocaties meldt zij dat het onvermijdelijk is dat de focus ligt op de ontwikkeling en verbetering van bestaande locaties en niet nog meer bouwen in het groen. Er is echt sprake van schaarste. Het is goed dat de structurele vastgoedmonitoring en behoefteramingen er zijn. De kadernota spreekt in dat kader ook over meer samenwerking voor ondernemers op het gebied van intensivering en verduurzamen van bedrijventerreinen. Hier worden de vastgoedeigenaren en projectontwikkelaars gemist.

Mevrouw Rikkoert mist het omgevingsgericht werken in de kadernota. De kadernota is nog steeds heel sectoraal opgebouwd, dit is zorgelijk. Verder vraagt zij zich af of de organisatie wel voldoende voorbereid is op het omgevingsgericht werken. De ChristenUnie heeft een vraag over het audiovisueel systeem dat eens in de zoveel tijd uitvalt. Dit begint vervelend te worden. Het is goed dat in de kadernota nu geld is vrijgemaakt voor de lokale journalistiek en voor ondernijning.

De heer Koerts vraagt in hoeverre de organisatie voldoende wendbaar en weerbaar is. De wereld om ons heen verandert, denk aan geopolitieke ontwikkelingen en de oplopende rente. Er zijn vier netwerken voor de circulaire economie, deze netwerken gaan de krachten bundelen. De heer Koerts vraagt of het logisch is dat daar meer geld naartoe gaat. Hij vraagt de gedeputeerde dit toe te lichten.

Verder vraagt hij of er aandacht is voor circulaire bouw bij de eigen woningbouwopgave.

Ten aanzien van de vriendschapsband met Guangdong vindt hij dat de Staten een helder signaal moeten afgeven dat vriendschap niet meer van deze tijd is omdat steeds meer duidelijk is dat de Chinese overheid de mensenrechten met voeten treedt. Hij vraagt de gedeputeerde waarom er niet nu al niet een helder signaal afgegeven kan worden.

De heer De Droog gaat in op de opmerking die gemaakt is met betrekking tot de opgave van circulair en de vraag of het efficiënter kan als er samengewerkt wordt terwijl bekend is hoe groot de opgave is. Hij vraagt de heer Bart of hij dat kan bekrachtigen.

De heer Bart reageert op de opmerking die de heer Koerts heeft gemaakt. Het gaat het de heer Bart om of er data worden meegenomen in regionaal programmeren, hoe er omgegaan wordt met data die voortkomen uit woningbouwprojecten en hoe die goed beschikbaar komen zodat de circulaire transitie een extra stimulans krijgt.

Mevrouw De Haan vraagt nogmaals aandacht voor religieus erfgoed. Bij de tafeltjessessie is gesproken over de agenda religieus erfgoed vanuit het Rijk. Ambtenaren melden dat dit nog niet bekend is, maar dat dit wel komt. Er komen op gebied van religieus erfgoed uitdagingen aan. Dit is reden om het Landschap Utrecht alsnog te bevragen wat de reden ervoor is om tot een heel simplistisch platform te komen.

Ten aanzien van de indicatoren meldt mevrouw De Haan dat in paragraaf 4.1.1. staat dat de indicatoren zullen worden doorgelicht en dat er een goed proces is geweest met PS. Zij vraagt hoe PS hierin wordt meegenomen.

Ten slotte wijst zij op de methode Duisenberg en de studenten die daaraan gewerkt hebben. Zij vraagt in welke mate er al verbeterpunten vanuit dat project verwerkt zijn richting de begroting.

De heer De Droog geeft een enorm compliment voor wat er ligt. De groeisprongdiscussie heeft ertoe geleid dat er nu verder vooruit gekeken wordt. De financiële opgave voor de provincie is hiermee duidelijk. Het laat ook zien dat de discussie over het provinciefonds wezenlijk is als het gaat om de financiering van alle plannen voor de komende tijd.

De heer Van den Dikkenberg vraagt wat er gebeurt als het provinciefonds niet wordt verhoogd.

De heer De Droog antwoordt dat dat erg vervelend zou zijn, dan moet er gekeken worden naar een deel van de ambities.

De heer Van den Dikkenberg vraagt of de heer De Droog de opvatting deelt dat er nu erg vooruitgelopen wordt op een ophoging van het provinciefonds en het debat over ambities versus schaarse middelen niet gevoerd wordt.

De heer De Droog vindt het belangrijk dat de Staten dat er meer urgentie uit de plannen mag blijken, meer urgentie op de klimaatcrisis, de biodiversiteitscrisis en andere crisissen.

De heer Dercksen vraagt of de heer De Droog de ontwikkelingen van de biodiversiteit in de Living Planet Index kent.

De heer De Droog kent deze zeker, maar als er geluisterd wordt naar natuurdeskundigen is deze crisis er zeker. De zorgen zijn heel erg groot.

De heer Dercksen constateert dat de heer De Droog van mening is dat als de Living Planet Index aangeeft dat de biodiversiteit toeneemt, dit een crisis betekent.

De heer De Droog meldt dat als er een stevige crisis is en het gaat iets beter, dat nog niet betekent dat de crisis voorbij is. Er zijn allerlei veranderingen gaande vanuit klimaat en milieu die nog steeds de biodiversiteit onderdrukken. De crisis is voorlopig nog niet opgelost.

Er wordt mogelijk geïnvesteerd in de energietransitie, dit wordt onderzocht, de heer De Droog vraagt of het college wil meenemen wat de toegevoegde waarde hiervan is voor de provincie en de afweging te maken wat er met die middelen gedaan zou kunnen worden voor andere zaken.

De arbeidsmarkt is enorm krap, D66 vraagt aandacht voor de kansen vanuit de Utrecht Talent Alliantie en met name te kijken naar hoe mensen die nu buiten het arbeidsproces staan meer betrokken kunnen worden. Hier zijn misschien extra middelen voor nodig. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan het herbetrekken van mensen die niet meer werkzaam zijn, het motiveren van mensen die nu parttime werken om meer te gaan werken en het betrekken van vluchtelingen.

Ten aanzien van de centrale coördinatie van klimaatbeleid meldt de heer De Droog dat hier een P&C-cyclus van gemaakt kan worden. In de Staten kan hier meer het gesprek over gevoerd worden, op een frequente basis. Hij vraagt of dit in de ambtelijke organisatie gebeurt en of er voldoende capaciteit bij de griffie is om echt aandacht te besteden aan de transitie die besproken moeten blijven worden in de Staten.

De heer Kamp meldt dat D66 geen moties of amendementen heeft op gebied van cultuur en erfgoed. Er ligt wel een motie van de VVD waarin gevraagd wordt aan GS om voorstellen te doen voor de financiering van de restauratieopgave. Hij vraagt de VVD waar zij zelf aan denken. D66 wacht de beantwoording van de gedeputeerde op deze motie af.

De heer Dinklo meldt ten aanzien van de restauratie van het erfgoed dat hier een miljoen euro voor is gereserveerd. JA21 ziet graag dat in de begroting voor 2023 hier meer geld voor gereserveerd wordt.

Ten aanzien van de onderbesteding en het effect daarvan op de kadernota meldt hij dat hij hier al drie jaar lang aandacht voor heeft gevraagd en er verandert niets. Hij vraagt zich af hoeveel de woorden van GS waard zijn. Er zijn veel punten waarvan bekend is dat die niet gehaald gaan worden. Hij vraagt waarom hier geen rekening mee gehouden wordt. Het geld gaat niet goed besteed worden op deze manier. Eigenlijk zou een organisatie te weinig geld moeten hebben, daar wordt een organisatie innovatief van. De heer Dinklo was zeer teleurgesteld toen hij deze kadernota zag. Er is op geen enkel punt concrete actie ondernomen.

Mevrouw De Boer is blij met de gelden die gereserveerd zijn voor de lokale en regionale journalistiek en voor cultuur en erfgoed. Er is veel achterstand. Pas in 2058 is de doelstelling van 10% pas behaald. Zij vraagt het college of zij van plan is dit in te halen en zo ja, hoe. Het is daarbij goed te lobbyen bij het Rijk voor meer middelen want het is niet alleen van belang voor de provincie dat het erfgoed behoud blijft. De culturele sector is in coronatijd goed ondersteund, het lijkt erop dat dit nodig blijft. Zij vraagt waarom hiervoor geen structureel budget voor gereserveerd wordt.

Mevrouw Lejeune meldt dat in het coalitieakkoord het doel staat vijftienduizend banen voor de energietransitie te creëren. Hier wordt nog weinig van gezien in de kadernota. Zij vraagt wat hier aan gedaan wordt en wat de stand van zaken is. Wordt ervan uitgegaan dat die banen er vanzelf komen of wordt hier actie op ondernomen? Zij sluit zich aan bij een aantal opmerkingen van de heer De Droog, met name over de werkeloosheid. Deze is lager dan ooit. Toch is het voor vijftigplussers nog steeds moeilijk een baan te vinden. Dit is raar. Hier ligt voor de provincie een uitdaging.

Gedeputeerde Strijk reageert op de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen.

Bij het programma Economie wordt er drie ton gevraagd waarvan tweemaal twee ton meerjarig incidenteel gedurende twee jaar en een ton structureel. Dit heeft niet te maken met de intensivering van bedrijventerreinen maar met het regionaal programmeren. Omdat er een cyclus van driemaal per vier jaar is van regionaal programmeren, zijn er vaker rapporten nodig over de ontwikkeling van bedrijventerreinen en de kantorenmarkt. De tweemaal twee ton is expres

meerjarig incidenteel omdat de samenwerking gestimuleerd moet worden met ondernemers onderling. Hier horen overigens ook de vastgoedeigenaren bij. Samenwerking is nodig, onder andere voor de intensieveropdracht, maar ook in bredere zin. De groeisprong laat zien dat als alle ambities ingevuld moeten worden, het over tweeduizend miljard euro gaat die de komende jaren incidenteel geïnvesteerd moet worden. Dit kan allemaal niet, dus er moet worden nagedacht over wat er wel en wat er niet gedaan wordt. Er kunnen keuzes gemaakt worden. Wat wel vaststaat voor de gedeputeerde, is dat als de provinciale begroting niet structureel groeit, er harde keuzes gemaakt moeten worden. Dat betekent niet dat er op dit moment geen 'ja' gezegd kan worden tegen bepaalde keuzes. Dit wordt ook voorgesteld, bijvoorbeeld het versnellingspakket voor de woningbouw in de metropool Utrecht waar geld voor is gereserveerd. Het provinciefonds moet groeien in de komende jaren van 2,5 naar 3,5 miljard. Dan is er zoveel meer geld dat de kapitaallast, het onderhoud, beheer en exploitatie van een eventuele nieuwe tramlijn ook nog betaald kan worden. Als dit soort afspraken nu niet gemaakt worden, kunnen er ook niet met de minister afspraken gemaakt worden over bepaalde verstedelijking want dat kan dan op termijn niet betaald worden. Als het niet uit het provinciefonds komt, kan het ook uit het eigen belastinggebied komen. Dan is het de vraag waar de opcenten vandaan moeten komen. Dit zijn allemaal onzekerheden. Daarom is het goed te blijven monitoren. Dit betekent niet dat er nu geen keuzes gemaakt kunnen worden die ook betaald kunnen worden, maar er kan niet aan alle ambities voldaan worden.

De heer Van den Dikkenberg begrijpt de systematiek van de groeisprong en de wijze waarop naar de toekomst gekeken wordt, maar in de groeisprong staan ambities en het zou goed zijn als de provincie gaat werken aan realisatie daarvan. Het is begrijpelijk dat er keuzes gemaakt moeten worden. Het gaat er hem om dat er veel plannen gemaakt worden en ambities, maar dat er weinig gerealiseerd wordt.

Gedeputeerde Strijk meldt dat de groeisprong vooral constateert dat er in de komende twintig jaar nog een groot aantal ambities zijn. Er hoeft op dit moment niet over alle ambities een beslissing genomen te worden. Het is wel bekend dat deze ambities er aan komen en daar is een vergezicht over gegeven. Er moet nu met het Rijk gesproken worden over alle ambities die aan de provincies gegeven zijn en hoe deze op langere termijn gefinancierd gaan worden. De provinciale begroting is voor de komende drie/vier jaar geen groot vraagstuk, maar voor 2035 wel. Daar wordt expliciet een besluit over gevraagd. De schuld van de provincie Utrecht neemt inderdaad waarschijnlijk toe. Er komt een moment dat er geleend moet gaan worden, bijvoorbeeld bij de aanleg van een nieuwe tramlijn of wanneer er besloten wordt aandelen in steden te kopen. Tegenover schuld staat echter bezit. Er worden schulden aangegaan die leiden tot een toegevoegde waarde voor de inwoners. Daarmee zijn de schulden verantwoord.

Ten aanzien van het traject van de groeisprong meldt de gedeputeerde dat er een tienjaarsbegroting in zit. Deze zou wel kunnen wijzigen. Stel dat het college het mandaat krijgt om te spreken met ministers over het versnellingspakket van de duurzame verstedelijking en dat leidt tot deals, dan zit dit de volgende keer in de begroting. Nu is het slechts een mandaat en de deal is nog onbekend. Het is de bedoeling om de begroting met een tien- tot vijftienjarig perspectief neer te zetten. Gevraagd werd of er geld gevraagd kan worden aan het provinciefonds als de begroting niet is opge maakt. Het geld wordt niet gevraagd voor volgend jaar. Er wordt vooruitgekeken naar 2030 of 2035. De begroting voor de komende jaren komt wel rond. Om alle ambities te verwezenlijken moet er verder vooruitgekeken worden.

Besluitpunt 8.c gaat over de uitvoering van de optie ingezetenenheffing en vestigingsheffing conform de op 11 mei 2000 uitgesproken wens. Toen was de opdracht de ingezetenenheffing uit te werken. Er was één fractie die een stemverklaring afgaf. Deze fractie stemde mee op voorwaarde dat het ook een vestigingsheffing betreft. Als die fractie niet meegestemd had, was er geen meerderheid voor de motie. De stemverklaring van deze fractie is dus heel cruciaal.

De heer Janssen meldt dat het college nu uitspraken van fracties gaat interpreteren terwijl er een motie is aangenomen. Het doet niet ter zake dat er een fractie is die de motie aan een meerderheid heeft geholpen. Dit is een bijzondere interpretatie.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat moties altijd worden aangenomen in de context van het debat, al helemaal als er een stemverklaring wordt gegeven. Het is ook niet zo dat de motie niet wordt uitgevoerd, maar wel met de toevoeging van de ingezetenenheffing.

De heer Janssen meldt dat de VVD met een amendement komt.

De heer Dercksen vindt het vreemd dat een vraag van een partij op deze manier gehonoreerd wordt.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat de motie het niet had gehaald als deze fractie niet had meegestemd. Als dit fout is geïnterpreteerd, zal het amendement van de VVD een meerderheid krijgen.

De voorzitter meldt dat de vragen die aan gedeputeerde Van Essen zijn gesteld niet in deze commissie worden behandeld.

De heer Eggermont geeft aan dat het aan het college is een motie wel of niet uit te voeren. Dat is de reden waarom hij punt 8c geschrapt wil zien.

Gedeputeerde Strijk vervolgt zijn bijdrage. Economie wordt gemist in de opsomming van de vier sporen die in de kadernota zitten. Dit heeft er ook mee te maken dat er de afgelopen jaren veel geld is gegaan naar het beleidsdoel innovatie. Dit heeft geleid tot een fonds van vijftig miljoen bij de ROM, de OMU, intensivering op bedrijventerreinen, tot een bedrag van dertig miljoen gedurende vier jaar om de intensivering in te kunnen zetten, los van de 1,8 miljoen die extra is gegeven aan retail voor ondersteuning voor de coronacrisis. Ook in eerdere jaren is er extra geld naar economie gegaan. Daarom zit het er nu minder bij. Het wordt wel genoemd, er wordt gesproken over de digitalisering van de circulaire bouweconomie. Als er beter wordt samengewerkt in de keten kan dit enorm bijdragen aan circulair bouwen, versneld en goedkoper bouwen. Het is belangrijk de keten te versterken, digitalisering is daarbij een oplossing.

Mevrouw De Haan geeft aan dat er een onderzoek loopt van de Randstedelijke Rekenkamer naar circulair bouwen. Zij neemt aan dat het rapport voor de begroting verschijnt, zij wenst dat de verbeterpunten en de aanbevelingen zo mogelijk worden verwerkt in de tekst van de begroting.

Gedeputeerde Strijk kent de planning niet, hij kijkt of dit haalbaar is.

Ten aanzien van het audiovisuele systeem meldt hij dat het project om de systemen te installeren is afgerond. Het gaat nog niet altijd goed, er zijn wat aanloopproblemen. Hier wordt aan gewerkt. Het digitaal stemmen is een extra applicatie die nog gebouwd moet worden.

De heer Bart constateert dat de gedeputeerde het vooral heeft over het stimuleren van de aanbodkant, de vraagkant moet echter ook gestimuleerd worden. Vanuit de provincie moet de opdracht gegeven worden dat er gedigitaliseerd moet worden.

Gedeputeerde Strijk onderschrijft dit, het moet van beide kanten gestimuleerd worden. Hier wordt nadrukkelijk op samengewerkt.

De begroting is wendbaar en weerbaar. De tussentijdse rapportages bieden de mogelijkheid om nieuwe vragen binnen de bestaande budgetten te dekken en ook de wendbaarheid van de eigen organisatie te zoeken.

Ten aanzien van de samenwerking Groene Hart Werkt! - Foodvalley Circulair - Alliantie Cirkelregio meldt hij dat dat drie eigen organisaties waren die alle drie op een eigen manier gesubsidieerd werden. Dit is nu samengevoegd dus er zit een besparing op en er is een effectiviteitswinst. Er wordt meer bereikt doordat er samengewerkt wordt.

Ten aanzien van de verbeterpunten van de methode Duisenberg meldt de gedeputeerde dat de indicatoren teruggezien gaan worden. Hopelijk komen er bij een volgende methode Duisenberg positievere reflecties bij de stappen die gezet worden.

De UTA arbeidsmarkt zit in ambitie 1: het overstappen van werk naar werk, meer van parttime naar volledige banen en mensen die met pensioen zijn weer terugnemen in het proces. De krapte op de arbeidsmarkt is hét grootste vraagstuk.

De heer De Droog herkent dit, hij vraagt of er extra middelen nodig zijn om te zorgen dat dit gerealiseerd kan worden.

Gedeputeerde Strijk antwoordt bevestigend, deze middelen moeten vooral vanuit het Rijk komen. Er lopen al verschillende trajecten. De eigen organisatie is voldoende in staat om daar beroep op te doen. Het is niet de eigen organisatiekracht die nog moet groeien. Er wordt wel gezocht naar extra geld om de opleidingsbudgetten te regelen. Bij het UWV en EZ lopen er verschillende regelingen.

Er wordt voldoende bijgestuurd in deze begroting. Bij 1.6 wordt aangegeven dat er sprake is van een bijsturing van ongeveer tien miljoen euro. Nieuwe functies die nodig zijn vanwege nieuwe taken worden binnen het bestaande personeelsbudget gevonden. Bepaalde werkzaamheden zullen niet meer plaatsvinden, dus dit is budgettair neutraal en er wordt niet geïndexeerd op het materieel budget. Dit betekent een bijsturingsmaatregel. Daarnaast is er het hybride werken, mensen werken meer thuis. Hier vindt ook bijsturing plaats doordat de woon-werkregeling is aangepast. Dit zijn middelen die uit de reserves komen, zo wordt dat ook gedaan met het bosbeleid. Er worden bepaalde bedragen in de reserve geplaatst voor de specifieke aankoop van een stuk grond om ontwikkeling van bosgebied mogelijk te maken. Daar kan een planning op gezet worden, maar de uitvoering kan twee, drie maanden later uitvallen. Het feit dat het geld in de reserve staat betekent dat de ambitie overeind blijft. Er wordt dus bijgestuurd en er zijn omstandigheden die verklaren waarom middelen niet zijn uitgegeven.

De heer Dinklo ziet dit niet. Hij vindt dat de gedeputeerde niet voldoet aan zijn eigen woorden. Hij heeft toegezegd hier iets aan te gaan doen, maar het klopt niet. Het wordt niet teruggezien in de kadernota. De heer Dinklo voorziet dat er volgend jaar weer twintig of dertig procent niet wordt uitgegeven.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat het niet twintig procent betreft dat niet is uitgegeven, maar het is wel veel te veel. Dat geeft hij toe.

Mevrouw De Haan denkt dat er ook een cultuuraspect meespeelt. Men is geneigd bang te zijn voor overbesteding. Er is wel eens gezegd hadden we maar meer overbesteding, vervolgens kan gevraagd worden om uitbreiding van het budget. Misschien is onderbesteding erger dan overbesteding. Er kan risicovoller geacteerd worden.

Gedeputeerde Strijk meldt dat dit erkend wordt. Op het moment dat het college een onderbesteding meldt raakt dat niet aan rechtmatigheid. Wanneer er overbesteding is, is dat wel het geval. Dat heeft dan grotere consequenties dan wanneer geld niet is uitgegeven. Samen met PWC wordt bekeken of hier afspraken over gemaakt kunnen worden. Hij is bezig met dit soort interventies, ook hij wil dit anders zien. De provincie is echter een grote organisatie, de koers zal niet binnen twee jaar wijzigen.

Ten aanzien van de opmerking van mevrouw Lejeune over het feit dat het moeilijk is voor vijftigplussers een baan te vinden, meldt hij dat de levenslange ontwikkeltrajecten daar veel voor gaan bieden. De zeventien- en achttienjarigen gaan het probleem niet oplossen, de vijftigplussers zijn hard nodig.

Mevrouw Welschen informeert naar het antwoord op haar vraag over het bedrijventerrein.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat hij deze vraag al heeft beantwoord. De samenwerking gaat nadrukkelijk over ondernemers én de vastgoedeigenaren.

Gedeputeerde Van Muilekom beantwoordt de aan hem gestelde vragen.

Ten aanzien van de onderbesteding meldt hij dat bijvoorbeeld bij Wonen en Cultuur er in de zomernota extra geld nodig is voor wonen omdat er dit jaar te weinig budget is.

Hij is blij met de vragen die gesteld zijn over de restauratieopgave en monumentenzorg. Ook hij maakt zich zorgen over hoe deze grote opgave voor elkaar gekregen kan worden. Aan de ene kant kan er gekeken worden naar de begroting. Er staat voor 2022 een miljoen euro voor op de begroting. Dit is mager ten opzichte van het totale bedrag, maar hier is wel een concreet plan voor. Er zijn nog geen concrete plannen voor 2023. Hij proeft dat er behoefte is aan een spaarpot, zodat zodra er een concreet plan is, daar ook geld voor is. De opgaven die er aankomen kosten echter miljoenen euro's en de gedeputeerde is nu met andere zaken bezig. Er vinden op dit moment gesprekken plaats met OC&W. Het kabinet had nul euro voor restauratie opgenomen. De gedeputeerde zegt toe dat hij de komende maanden informeert over hoe dit proces zich ontwikkelt en wat er van het Rijk aan middelen komt. Er is ook een restauratiefonds die wat met leningen kan doen. Ook kan er geld uit de reserves gehaald worden. We hebben het Rijk nodig, als die niet over de brug komt, gaat het niet lukken.

De heer Kocken geeft aan dat het in de motie van de VVD om twee dingen gaat: zorg voor meer helderheid op het totale bedrag, hoe het gefinancierd kan worden met verschillende actoren en wie welk deel voor zijn verantwoordelijkheid neemt. Als er dan middelen van derden zijn, moet gekeken worden naar cofinanciering.

Gedeputeerde Van Muilekom zegt toe voor de begrotingsbehandeling met een voorstel te komen ten aanzien van de financiering. Als er iets ontbreekt, kunnen de fracties altijd met een motie of een amendement komen.

Ten aanzien van het platform Religieus Erfgoed meldt hij dat er in 2018 gekeken is of er behoefte is bij de doelgroep. Die behoefte was er toen niet. Als er signalen zijn dat er wel behoefte is, kan aan het Landschap Erfgoed Utrecht gevraagd worden dit te inventariseren. De PvdA vroeg aandacht voor het structureel maken van het steunpakket. Hier zijn al goede afspraken over gemaakt. De gedeputeerde geeft voor het reces een terugkoppeling van hoe dit loopt en voor het eind van het jaar komt er een stand van zaken en een evaluatie. Er moet gestreefd worden naar het weer wendbaar en weerbaar maken van die sector, zodat ze het weer zelf kunnen doen.

De Socialisten hebben een vraag aan gedeputeerde Schaddelee gesteld, de gedeputeerde verwijst graag naar de sessie die is gehouden, waar heel diepgaand op dit onderwerp is ingegaan en de cijfers in detail zijn gedeeld. Er gaat geen geld naar buitenlandse investeerders. De twee OV-vervoerders in de provincie zijn eigendom van een holding die in Italië en Frankrijk zit, maar die houdt vrij weinig geld over aan de concessies in de provincie.

De heer Eggermont geeft aan dat de discussie niet gevoerd kan worden en de Socialisten blijven volhouden dat het gaat om aanzienlijke bedragen. Zij hebben ervoor gekozen om niet bij deze geheime sessie aan te sluiten omdat er geen stukken zijn. Dit is een fundamenteel onderwerp hoe er politiek met elkaar wordt omgegaan en hoe er een politieke discussie met elkaar gevoerd wordt. Het is onbestaanbaar dat de gedeputeerde verwijst naar iets dat geheim is en waarvan er niet eens stukken zijn.

Gedeputeerde Schaddelee meldt dat er nu stellige dingen worden gezegd die beantwoord zijn in een sessie waar wel degelijk stukken voor zijn. Het is wettelijk vastgelegd dat als er bedrijfsgevoelige informatie wordt gedeeld, dit geheim is. Dat is in dit geval evident.

De heer Eggermont geeft aan dat het om een subsidie gaat en het moet duidelijk zijn wat er van die subsidie naar Italië en Frankrijk toe gaat.

Tweede termijn

De heer Janssen hoorde gedeputeerde Strijk iets zeggen over de groeisporgbrief waar voor de VVD precies een van de pijnpunten ligt. Als er straks in Den Haag gesproken is over de tram wordt gekeken of dat betaald kan worden. De VVD is nog niet zo ver dat zij weten of zij voor een tram kiezen of voor de goedkopere variant, namelijk de bus. Hier zit bij de VVD de twijfel: wat wordt besloten over de groeisporgbrief?

Ten aanzien van de vraag van de heer Eggermont meldt hij dat de gedeputeerde principieel een goed punt heeft. Het college en de Staten zijn gemachtigd tot de verkiezingen en daarna ook nog. Tegelijkertijd is de keuze die het college maakt wel begrijpelijk gezien de discussie over de onderbesteding. Eerst moeten zaken worden uitgevoerd voordat er zaken bovenop gestapeld worden.

De heer Dinklo deelt hetgeen de heer Janssen zojuist zei. Ten aanzien van de groeisporg geeft hij aan dat gedaan wordt of dit vaststaat, maar tijdens de algemene beschouwingen is duidelijk gemaakt dat er ook een keuze in zit dat er een krimp kan zijn.

Tegen gedeputeerde Van Muilekom geeft hij aan dat hij ook een financieel standpunt in moet nemen. Hij vraagt of hij ruimte ziet om het budget van een miljoen euro nog te verhogen.

Ten slotte vraagt hij aan gedeputeerde Strijk of hij bereid is om dit jaar bij elke voortgangsrapportage aan te geven dat het budgetneutraal is, met andere woorden dat het budget van 2022 vaststaat.

Gedeputeerde Strijk beantwoordt de aan hem gestelde vragen.

Ten aanzien van hetgeen de heer Janssen aanhaalde inzake de tram of de bus meldt hij dat hierover in de commissie M&M het gesprek gevoerd moet worden. Het besluitpunt in de kadernota is: geef GS de opdracht om samen met Rijk en regio een voorstel uit te werken voor gezonde verstedelijking in de metropool regio Utrecht. Deze gesprekken worden de komende maanden gevoerd. Eigenlijk wordt het mandaat gevraagd om dit soort gesprekken te voeren. Nu wordt besloten over de financiële kaders. Als de VVD voor een bepaald type OV is, kan dat in de gesprekken worden meegegeven.

Ten aanzien van de opmerking over de groeisporg dat er ook sprake kan zijn van krimp meldt hij dat de Omgevingsvisie leidend is, die gaat uit van groei.

Ten aanzien van de tussentijdse rapportage vraagt de gedeputeerde wat budgettair neutraal is. Als op enig moment blijkt dat er ergens extra geld voor nodig is, wordt er geen geld uit de algemene reserve gehaald. Er wordt dan gekeken waar er geld overblijft. Bij de tussentijdse rapportages kan getoond worden waar er bijgestuurd wordt.

De heer Dinklo gaat het erom dat de lasten niet verhoogd worden.

Gedeputeerde Strijk kan dit niet toezeggen. Er kunnen ook nog vragen vanuit het Rijk komen met het verzoek iets uit te voeren, dan gaan de lasten omhoog.

De voorzitter meldt dat dit onderwerp nog in andere commissies aan bod moet komen, er kan derhalve nog geen eindconclusie voor de debatsoort getrokken worden.

11. [SV Wijziging gemeenschappelijke regeling Plassenschap e.o. \(PS2022BEM38\)](#)

Op 9 februari 2022 heeft de commissie ingestemd met het SV Toekomstige samenwerking binnen het Plassenschap Loosdrecht. Bij deze beslissing is besloten om de samenwerking binnen het Schap voort te zetten als bedrijfsvoeringsorganisatie. Ook de overige deelnemers van het Schap hebben unaniem ingestemd met de gewijzigde samenwerkingsvorm. Onderdeel van de nieuwe samenwerkingsvorm is het terugtrekken van de gemeente Utrecht uit het Schap waartoe de gemeenteraad inmiddels besloten heeft. Met dit SV wordt aan de Staten gevraagd in te stemmen met de doorlopende gewijzigde tekst gemeenschappelijke regeling Plassenschap Loosdrecht en omgeving.

De heer Eggermont vraagt of de algemene bestuursvergadering van komende vrijdag doorgaat, en zo ja waarom hier volgende week woensdag over gestemd wordt.

De heer Van den Dikkenberg heeft begrepen dat de gemeente Wijdmeren het aanbod heeft gedaan de activiteit over te nemen. Hij vraagt waarom de provincie Utrecht geen aanbod heeft gedaan. Hij is voorstander van een provinciaal recreatiebedrijf. Er is positieve overeenstemming over de sociale voorwaarden voor de medewerkers. Hij vraagt de gedeputeerde hierop te reflecteren.

De heer Kamp vraagt wat er uit de informatiesessie van 20 juni is gekomen. Verder geeft hij aan dat er wordt gesproken over een wijziging van de stemverhouding, er wordt naar vier stemmen gegaan. Dit is niet wenselijk omdat stemmen kunnen staken.

De heer Janssen vindt het goed dat in deze regeling ook een uittredingsprocedure is beschreven. Het is goed om dat op voorhand te regelen. Ten aanzien van artikel 25 meldt hij dat het bestuur een onafhankelijk extern deskundige aanwijst. Hij vraagt waarom er niet voor gekozen is dat het bestuur dit samen met de beoogde uittreder doet.

Gedeputeerde Schaddelee beantwoordt de aan hem gestelde vragen.

De algemene bestuursvergadering van aanstaande vrijdag gaat niet over dit voorstel.

Er is een aanbod gedaan vanuit de provincie Utrecht, maar er is voor gekozen het aanbod van de gemeente Wijdemeren te volgen. Dit had een praktische reden. De gemeente Wijdemeren is er al redelijk op ingericht om beheer en onderhoud aan de plassen te doen. Er wordt wel gekeken of de rol van de provincie versterkt kan worden in het samenspel met gemeenten.

De gedeputeerde zit ook in het bestuur van RNM waar hij een verantwoordelijkheid heeft voor het sociaal plan voor de mensen die nu bij RNM werken. De voorzitter van het bestuur is daar ook bij betrokken geweest. De ondernemingsraad is meegenomen en heeft steun uitgesproken voor het sociaal plan. Ook de vakbond is betrokken geweest. De medewerkers van RNM worden op een nette manier overgedragen aan de nieuwe organisatie waarbij het principe is dat iedereen zijn eigen werk kan volgen.

De informatiesessie van 20 juni is terug te kijken. Daar zijn geen opmerkelijke zaken naar voren gekomen.

Over de stemverhouding is wat discussie geweest. Het lastige is dat er vier deelnemers zijn. De ervaring is dat er nooit gestemd heeft moeten worden om tot besluitvorming te komen.

Ten aanzien van de opmerking over artikel 25 meldt de gedeputeerde dat een uittredende partij ook onderdeel van het bestuur is. Dan kan een externe deskundige helpend zijn. Het artikel is ingestoken vanuit een stuk zorgvuldigheid in het proces.

De heer Janssen begrijpt dat er een externe deskundige wordt ingeschakeld, dat is ook verstandig, maar hij vraagt of dat in overleg met de uittreder en het bestuur kan.

Gedeputeerde Schaddelee geeft aan dat het niet de bedoeling is dat de rol van het bestuur minder wordt, de externe deskundige begeleidt het proces.

De heer Janssen vraagt of het bestuur het samen met de uittreder doet, of dat het bestuur iemand aanwijst die het doet.

Gedeputeerde Schaddelee antwoordt dat het de bedoeling is dat het bestuur het samen met de uittreder doet.

Het onderwerp wordt als hamerstuk in de Staten gebracht.

De voorzitter schorst de vergadering om 13.00 uur.